

Pucaj, Gavri!o!

(pismo od prijatelja)

Ovde ti stvari stoje po prilici ovako (govoricu o Hrvatskoj i Srbiji istovremeno, jer ono o cemu je rijec odnosi se na obe tarabe).

Jednom rijecju, ove su zemlje svedene konacno na najobicnije porobljene i okupirane kolonije.

Neka prica ko sta hoce, sve drugo je laz i sranje, a ovo je jedino istina. Posto je u Hrvatskoj smjena rezima bila godinu dana prije no u Srbiji, to se i proces svodjenja na ropstvo odigrava nesto brze, tj u Srbiji koji mjesec kasnije bude ono sto je ovdje vec ucinjeno. A evo sta je ucinjeno. Nema nijedne, doslovno nijedne, banke koja je u domacem vlasnistvu; sve su u njemackom (najveci broj), i nesto manje u talijanskom i engleskom vlasnistvu. Drugo, ucinjena je reforma penzionih fondova, a vlasnici istih su iskljucivo njemacke firme; dalje, od Umaga do Dubrovnika, preko 90 posto hotela u njemackim je rukama, ukljucujuci i citave nekad domace turisticke velike firme; ista je stvar i sa strateskim sistemima (struja, nafta, telekom, plin).

Da ne navodim detalje o toj prodaji ili otimacini, i za koje sitnise je to moralo biti prodato, obrni okreni, drzava vise *fakticki* ne postoji. Prije mjesec dana, recimo, pukla je jedna od tih banaka iz koje je prema inostranstvu nestalo oko sto miliona dolara (sta mislis prema kojem inostranstvu?).

Stvoreni su u panici ogromni Jezda-Dafina redovi pred tom bankom (Rijecka banka), jer su ojadjene stedise pokusavale da izvuku svoje uloge. Vecinski vlasnik, njemacka kompanija, samo je nakon te obznane vratila banku vladi da je ova sanira iz budzeta, dakle opet narodnim parama, a gdje je ona suma nestala, vise se i ne pominje. I sad vlada sanira banku kako bi je opet prodala nekoj drugoj stranoj kompaniji. Kad je lani njemacki telekom postao i vecinski vlasnik hrvatskog telekoma, telefonski su racuni poskupili, ali cujem od ljudi iz Njemacke da su tamo nesto pojeftinili; klasicno kolonijalno izrabljivanje zarad blagostanja imperije.

Policija je skresana, vojska se krese ovih mjeseci, svodeci se na malu cifru profesionalnih vojnika u sluzbi NATO pakta; na sve strane nicu vojni radari od kojih okolno stanovnistvo obolijeva od raka i leukemije, kao sto je to u Istri slucaj. Iz svih preuzetih firmi stranci otpustaju mase radnika na ulicu, nerijetko i likvidiraju firmu, jer im je cilj ne proizvodnja nego monopol nad trzistem buduci da te iste banke koje su njihove ne plasiraju novac u kreditiranje domace privrede, za sta banke svuda u svijetu sluze, nego naprotiv, tim istim narodnim parama uvoze svoju robu za koju su natjerali vladu da ukine carine, pa je sad upadljivo jevtinija ta uvozna hrana od domace; rezultat je likvidacija domace poljoprivrede koja je na izdisaju i spasa joj nema.

Na primjer, Slavonija, za koju znas da je uvijek bila bogata regija, sad je u Hrvatskoj najsiromasnija, a stanje je u njoj gotovo isto kao i u Srbiji. Istra stoji najbolje od tih regija, blagodareci turizmu i jos nekim detaljima, iako je i tu situacija limitirana kao i svuda. I nista ne moze na bolje nego toliko koliko je limitirano od strane stranih gazda. Na sve strane otvorise okupatori mega markete, to jest iste onakve shopping mall-ove kao sto ih tamo po USA i Kanadi ima, pa nizim cijenama strane robe izbacuju surovo iz trzista domace prodavnice, od kojih se one manje listom zatvaraju jer vise ne mogu biti uopste konkurentne u tim uslovima.

Ilustracije radi, odem u market da kupim lignje; ima lignji sa Baltika i iz Urugvaja po 10 maraka, a na pijaci domace kostaju 30 maraka. Jasno da nemam para da kupim domace. A na samom moru! Lignje iz Urugvaja! Uvozi se cak i bijeli luk, krompir, cajevi, sve redom. Naposljetku, naravno, prisilise ih osvajaci i na uvoz genetski modifikovane hrane, i to bez oznake na ambalazi koja obavjestava o tome; dakle, kupujes, ne znas sta kupujes.

Brodogradiliste "Uljanik", ovdje u Puli, koje je prije rata imalo u stalnom radnom odnosu 9000 ljudi, plus kooperanti, sad ima jedva 3000 radnika; ista je slika i u staklari i cementari, na primjer. U domacem su vlasnistvu jos jedino kafici i restorani, te male prodavaonice, recimo knjizare, dok sve drugo drze stranci. "Borovo", sjecas se "Borova", ono, cipele? E sad je konkretno u Puli, na mjestu gdje je bila velika prodavaonica "Borova" od kad ja znam za sebe, "Borovo" istjerano da bi prostor preuzeo "Beneton".

I tako redom.

Prije rata, 1990, u SR Hrvatskoj, bilo je 35 000 nezaposlenih; sada ih, medjutim, ima 450 000, ne racunajuci jos i one koji fiktivno jesu zaposleni, ali ili ne vide platu godinu dana ili je ona toliko niska da je zanemarljiva.

Buduci da vlada ima konstantno rupu u budzetu, mora, dabome, i dalje da prodaje ako je stogod za prodaju i preostalo, ali do kraja godine vise bukvalno nece imati sta da proda.

Zaboravih da dometnem da je prodata splitska luka, jezgro Splita, NATO paktu, koji ce tu izgraditi kompleks hotelcina u svom americkom celik-staklo maniru, ne obaziruci se na arhitektonski pecat starog grada; jos gore, bice to pored NATO

odmaralista i jos jedna u nizu vojnih baza. U ugovoru, koji je tom prigodom potpisan, stoji da je vlasnik 49% NATO, a 51% grad, ali je predviđena i odredba da kad se odlucuje sta ce onih 51 da radi, o tome ima pravo da odluci NATO! Dalje, po istom ugovoru, direktori, menadzeri i uopste rukovodeci kadar mogu biti iskljucivo stranci koje odredi NATO, dok se domaci u startu iskljucuju.

Sad se prodaju Brioni u kompletu; neka su ostrva duz obale vec prodana strancima. Svako je uzeo svoj dio; na primjer, ovdje u Istri postoji veliki tunel Ucka, koji je predat Francuzima da oni ubiru drumarinu i tunelarinu, a za samo godinu dana tu se zgrne toliko para da se njima moze dovršiti autoput koji se ovdje gradi. Medjutim, dato Francuzima. Zasto? Pa zato sto su u vrijeme rata prosvercovali nekoliko konvoja sa oruzjem. Istu stvar rade i u Srbiji, gdje je posao jos olaksan jer su velike firme pogorjele u NATO bombardovanju.

Proda se firma za 1 dolar, doslovno! U januaru su u Beogradu u roku od 24 sata likvidirali pet najvećih domaćih banaka, a radnike marsnuli na ulicu; ni penzije, ni osiguranja, ni posla. Potom su otvorili Nacionalnu stadionu, ono, pise na cirilici, ali je vlasnik te stadionice, dabome, njemacka kompanija. I tako redom.

U tom smislu, i bukvalno, ovo su sada najobicnije kolonije zapadnih sila. Tu izlaza vise nema, jer se iz takvog zapta izlazi samo uz mnogo krvi i pucnjave; sad ispada da je Gavrilko dzabe trosio municiju na Vidovdan 1914, i tako dalje, jer se, *de facto*, sad nekadasnji most koji se po njemu zvao, u Sarajevu, sad zove most Franca Ferdinanda! Problem je jos gori, u stvari, i jos slozeniji od ove postavke.

Zasto? Zato sto se isto desilo po ujedinjenju tj. stvaranju Kraljevine SHS 1918; sve ovo sto sam dosad opisao u dlaku je bilo i onda, samo su gazde bili Englezi i Francuzi, a razlog natjerivanja na predaju rudnika i ostalog u njihove ruke, bio je slican; oni su ogromnim parama kreditirali Srbiju u Prvom svjetskom ratu, jer ona nije imala ni izdaleka dovoljno sredstava da se nosi sa dvije carevine u tom ratu, jednostavno, nema hrane, nema municije, ma sve znas, sta da ti pricam. Ali zaista, kada se ovo pocelo da desava, odmah sam se sjetio tog doba, otvorio knjigu. I - samo izmijeni godine i imena, sve drugo je isto! Recimo, i tada i sada glavne medije u zemlji drze stranci; na primjer, posle 1918, dnevni list "Politika" brzo je potpao pod vecinsko vlasništvo Britanaca, kao sad ovde sto vidim koje su novine u njemackim i austrijskim rukama.

I onda oni kroz novine valjaju pricu o saradnji, o ulazu stranoga kapitala koji ce da oplodi domacu privredu itd. itd., kako bi ispirao mozak javnom mnijenju i narodu; takodje, i onda i sada, politicari su bili korumpirani, jer se za svaku prodaju dobija provizija od 3%, a za protivljenje prodaji leti se s vlasti, a moze i gore, recimo. Na primjer, evo kako je cuveni rudnik Trepca posle Prvog Svetskog rata dopao u Britanske ruke: prvo je vecinu dionica povoljno otkupio Pasicev sin Rada; potom je on to preprodao Slovenackoj banci, a ova britanskom trustu koji je drzao mnoge rudnike po kolonijama, te je napokon 100 % proizvodnje olova iz Trepce bilo englesko, dakle ne vecinski nego sve, apsolutno.

E sad, sta je tu jos interesantno. Prema parametrima opste tehnologije, smatra se da postoji 26 strateskih ruda koje su nuzne za razvoj tehnologije i industrije, te je neka drzava utoliko vise u prednosti u koliko veci broj ovih sirovina ima na svojoj teritoriji. Samo su dvije evropske drzave na svojoj teritoriji imale skoro sve (24) te sirovine na svojoj teritoriji; to su SSSR i Kraljevina SHS. Ta ista Trepca, po kapacitetima proizvodnje olova bila je prva u Evropi, a druga u svijetu; slicno je bilo i sa Majdanpekem, Borom, itd. sve redom. I sve su to bili preuzeli tada Englezi i Francuzi.

Ali bar je poljoprivreda bila jaka i domaca, sto sad nije slucaj, sad nije ostalo nista, no naprotiv, izuzetno se trude da dokrajce i ostatke poljoprivrede na ovim prostorima, jer ima da se valja njihova genetska hrana itd. U najkracem, Nijemci su prije jedne decenije na vlast doveli onu garnituru rasturaca Jugoslavije, da obavi grube radove, da sto vise urusi, opljacka, ojadi, razbije sistem drustvenih vrijednosti i sve sto je bilo izgradjeno u Jugoslaviji u tome smislu, da bi onda ta garnitura, koja je sve bila koncentrisala u svoje ruke, postala smetnja za drugu fazu finijih radova, jer je ta garnitura, prirodno, imala oligarhijsku moc, pa ako bi pristala na ovu rasprodaju izgubila bi i osnovne poluge moci i vlasti.

Zato su stranci ulozili ogromne pare u kampanju da se obore ti rezimi, i da se dovedu opet ljudi koje oni odrede (Ivica Racan, Zoran Djindjic), koji imaju zadatak da rasprodaju gazdama sve sto sam nabrojio, da tokom mandata kroz parlament provuku nekoliko hiljada zakona koji su kompatibilni sa zakonodavstvom Evropske unije, sto prakticno znaci, da zakonski osiguraju poslovanje i obrtanje stranog kapitala i ozakone otimacinu i kolonizaciju pod firmom saradnje sa Evropom i priblizavanja Evropskoj uniji.

Sve sto smeta, kao policija i vojska, i na budzetu je, po nalogu MMF i Svjetske banke (kojima ove vlade podnose godisnje izvjestaje o ucinjenom, sto sam citao, a lici na raporte djacica pred uciteljem) smanjuje se, minorizuje se, jer to smeta. Stranci su ionako, jos prije no sto su krenuli u otimacinu dobara ovdje, prvo postavili svoje fizicke snage koje ce sluziti da njih stite (to su okupacione trupe koje se sad medjutim, u fazonu globalizacije, zovu Unprofori, Sforovi i Kforovi, Unmik, itd. itd.), i u tu i istovremeno daljnju osvajacku svrhu prema Istoku, izgradili ogromne vojne baze (Bondstil na Kosovu polju je najveća americka vojna baza od vremena Vijetnamskog rata, citav jedan grad, bog te, a onda tu su i vojna baza kod Tuzle i niz kljucnih aerodroma, radare i elektroniku vec sam pomenuo).

Drugim rijecima, ovo je okupirano, porobljeno, i pretvoreno u kolonije, i tu je posao uglavnom završen te služi na dobrobit stranih zemalja, kao sto je bilo i u doba Hitlerove okupacije. Istovremeno, baze su pomjerene nekoliko meridijana istocnije,

kako bi se polako pripremao teren za dalji *Drang nach Osten*, jer treba zauzeti Kavkaz, prepun plina i nafte, a u perspektivi i najjace zalihe svijeta, tj Sibir.

Ovo sve odigralo se u svim bivsim socijalistickim zemljama, Poljskoj, Ceskoj, Slovackoj, Madjarskoj, ovim ovde, Rumuniji, Bugarskoj, itd. Sve je pod njihovom cizmom, i svugdje je ovo sa otimacinom svega izvedeno na slican nacin (javljaju mi ljudi iz Poljske, na primjer, Poljaci, koje sam upoznao u Beogradu). I u svim tim zemljama okupator je odredio limit zivotnoga standarda, pa bez obzira kad je zemlja usla u tu tzv. "tranziciju", i sad su plate iste, tj kupovna moc ista, i ni milimetra naprijed ne moze da se mrdne. Posto je sve sto je kljucno, ukljucujuci i drzavne strukture u smislu parlamenata i vlada, vlasnistvo stranaca, onda je lako drzati taj limit i ne dati da se ista dalje razvija.

U stvari, to sto se ovo zovu drzave, i sto imaju predsednike, premijere i ministre, drzi se samo zato da bi postojao *privid* pojma suverenih drzava, da se ne bi govorilo o *kolonijama* usred Evrope, jer je taj termin danas neprijatan, a i inace je uvijek bio rezervisan za zemlje dalje od Evrope.

Nemoj misliti da sam ijedan od termina upotrijebio prenaslaseno ili da sam ista iskarikirao. Ne, ovo ti je jedina istina sa ovih prostora, vjeruj mi na rijec, i ko ti god nesto drugo prica, ili svjesno laze, ili ne vidi sta se ustvari desilo i desava, jer je obmanut propagandom i silom kvazi-termina. Ja ovo govorim samo promatrajuci realne cinjenice, a sve sto sam napisao jesu realne cinjenice, i njih ne krije ne osvajac (cinjenice ko je vlasnik cega, ko koga otpusta, ko diktira ovo i ono i uslovljava ovo ili ono, i kakav je standard).

Razlika postoji samo u objasnjanju razloga: oni govore da je to zbog boljitka ovih prostora, zbog priblizavanja i eventualnog prikljucenja Evropskoj Uniji, zbog savremenih tokova itd. itd., ali je to isto kao i poslovice "ne lipsi, magarce, do zelene trave". Naravno da to isto govore i njihovi puleni, dovedeni kako rekoh za fine radove, Racan, Djindjic i ostali.

Najzalosnije od svega, medjutim, nije to sve sto napisah. Najzalosnije i najopasnije je zapravo sto mase nemaju svijest o tome, nego se i dalje prepucava "da li ce ova stranka ono, a onaj funkcioner ovo", tj, od drveca ne vide sumu, jer uopste vise ne postoje vlade i drzave, niti mozes da ocekujes od njih neki dobar ili los potez - nista vise nije u njihovim rukama, pa u tom smislu ko god dosao na vlast ne moze nista uciniti, jer je stvar rijesena.

Ovo su *kolonije* i tu je prici kraj. Vlada i parlament samo su pozoriste za narod koji zbog sile inercije sporo uvidja sta se ustvari desilo. Na primjer, stranac uzeo firmu i otpustio 60% zaposlenih, tj. istjerao ih na ulicu, i narod pljuje vladu i ministre. Glupo!

To bi bilo isto kao kad bi ti sad pljuvao salterusu u "Canada Trustu" zbog kreditne politike "Canada Trusta", a ona je samo salterusa, ko nju pita? Ne odlucuje ona o kreditima, ni o strategiji i poslovanju "Canada Trusta". Ako ne radi sto joj je opis posla, sef je otpusta; ako ti dadne kredit mimo pravila banke koja je odredio gazda, ne samo da dobija otkaz nego i ide na sud i u zatvor, i tako dalje. Eto to je isti odnos vlade i okupatora.

Moguće su dvije stvari pa da se ove zemlje iscupaju ispod okupatorske cizme.

Prvo, da se desi neko cudo, sto medjutim istorija nije dosad zabilježila.

Drugo je veliki svjetski rat, u kojem bi ove zemlje bile na liniji onih naraslih sila koje su suprotstavljene sadasnijim gazdama u svjetskoj konstelaciji, pa da se u novoj preraspodjeli uloga pronadje i izmajmunise neko mjestasce koje garantuje, zbog odnosa velikih, izvjesnu kolicinu nezavisnosti i vlastite politike u svakom smislu. Kao sto je uostalom, u onoj varijanti u kojoj je tad bilo moguće, to i bio slucaj sa SFRJ - bolje vjerovatno nije moglo. Ali u usporedbi sa ovim sada, i ovim sto ce ostati u buduce, ono je pjesma.

Jebi ga, nezavisnost i sloboda lako se gube, ali se krvavo i tesko sticu. Kada ce vise ovi narodi shvatiti tu istinu, u boziju mater. Ovde su pjevali 1992 "Danke Deutschland", sjecas se, sto ih je Njemacka prva priznala kao drzavu. Pitam sada ko li je spreman da onako ekstatichno otpjeva tu pjesmicu?

Ehej, zemljace! "Tudja pomoc, naplata je skupa", kako je govorio Pasic, ili, "ko u tudju misicu se nada, taj imade jos dugo da strada". Ne moze tudjin biti blizi i bolji od svojijeh, i sad da pitam ovdje sta ono bjese pjevano u toj pjesmi onomad. Sto rece jedan 1992 u Studenjaku Beogradu, decko iz Kljuca, uzeo gitaru pa klepo stihove - "zapamtice rujna zora jedinice Unprofora".

Raspisah se o opstem, a ne pomenuh ti utiske sa licnog plana, kada sam posle vise od deset godina dosao ovdje. Jedna od fascinativnih stvari u tome je, sto sam, hodajuci prvih dana gradom, znao svaki cosak, svaki kamen, svaki ulaz, ma svaku travku, kao da sam odsustvovao samo sat vremena. Nevjerovatno je to! Doziviljaj je, upotrebicu izraz koji mi inace ide na zivce, multimedijalan osjecas miris vazduha, mora, sum, ma, sve zaboravio, al kad krocih, sve izbija odjednom.

Medjutim, nije tako jednostavno; uhvati covjeka cudan neki osjecaj, pa ga dezorijentise nacisto, jer osjecas koliko vise nisi odavde iako jesi odavde, i jesi i nisi, jebes mu sto majki, pa vise ne znas gdje si i ciji si. A onda, sugav docek u MUP-u, onom istom MUP-u gdje sam 1989 vadio prvi pasos, na istom tom salteru, bas tom istom salteru, popunjavam karton turiste koji

može da boravi tri mjeseca! Da ne navodim druge mucne detalje iz te zgrade, I da se vratim na temu grada: misli covjek, kad dodje, vidiće i sresće sve one ljude, razumijes me, pa ima u glavi jedan set slika, jednu upornost memorije i utiske koje nista izbiti iz glave ne može. Ali, danima sam setao gradom uzduž i poprijeko, a da nikog doslovno poznatog sreo nisam.

"Povratak Filipa Latinovica" uživo. Prije ravno godinu dana, kad još nije bilo izgleda da ću moći ovamo da dodjem, neki me djavo natjerao da opet uzmem i procitam tu knjigu. Jezio sam se citajući je, i citao do zore, dok nisam procitao, nemogavši da je zatvorim dok ne procitam do kraja.

Sve sam ti rek'o. Ali, po gradu je bilo ljudi jer je bio kor sezone; kad međjutim sezona prodje, nema žive duše. Nema žive duše. Od 10 do 13 sati po centru i ima nekog motanja i mimohoda, ali svo ostalo vrijeme nema nikoga. Kad u bilo koje doba dana krenem u setnju na kavu, relacijom koja je dužine polovine radijusa grada, uključujući i centar, usput prodje možda pet do deset prolaznika - i to je sve.

Djeluje sablasno; tako nešto vidio sam samo u prvim nekoliko dana i večeri bombardovanja u Beogradu. Ima se utisak kao da nema stanovnika, a istovremeno vidis da se ulice održavaju, tu su lokali, automobili, dosta je dotjerivano po gradu otkad ja nisam bio, i tako dalje. Ali nema ljudi.

Prirodno da se onda covjek zainteresuje za statistiku i brojeke. Pa evo: prije mog odlaska 1991 bilo je ovdje oko 65 000 stanovnika, a sada ih ima 52000. Sve i da je cifra ostala ista, to bi značilo pad, prema parametrima o razvitku stanovništva, ali ovo je i doslovni pad. Zagreb je još gori: dobro se sjećam da se 1991 čekalo rođenje milionitog građanina, a sad, prema popisu od prije godinu dana, taj isti Zagreb ima 750 000 stanovnika! Ehej, čekaj, to je četvrtina manje! Sto je još gore, neki dan u lokalnim novinama citam statistiku za ovogodišnje djake prvake, tj. djecu koja će najesen krenuti u osnovnu školu. Ne imadose tačnu brojku za Pulu, ali napisase za Labin, koji je manji, ali ne toliko manji da bih procitanu brojku doživio kao normalnu; naime, u tom Labinu ove godine biće samo 19 djaka prvaka! Ako još uzmemo u obzir da u Labinu, što se Istre tiče, živi najviše Bosanaca, jer se tamo nalazi rudnik, a znajući da je natalitet u pravilu kod njih nešto veći, onda je brojka još gora nego što jeste. *Devetnaest djaka!* Ali to je ovo što pričam, pa golim okom vidim, nisam lud, da nema ljudi. Ma nema djece! Ovdje oko zgrada vazda je bilo dječje igre. Odlazio sam i u veliko naselje, gdje smo nekada stanovali, do 1985. Nema bukvalno nikoga. A tamo je nekad bila vreva non-stop, od ujutro do uveče.

Sta god ko pričao, ja vidim samo jedno, a to je da stanovništvo izumire, jer pazi, sve se to desilo za deset godina. Pa evo ova osnovna škola što je vidim sa velikog prozora trpezarije, tu je na 50 metara. Nekad, kad bi oko 1 sat djaci izlazili iz škole, to je bila gužva i redovi koji se rasipaju ovom i onom ulicom i preko poljane; danas, međjutim, to je nekoliko grupica, na koje se ne bih ni osvrnuo kad ne bih o ovome mislio i znao da je to škola.

Sve to na jednu stranu. Ima mjesta na koja odem, uz more, pa mogu sate provesti tamo gledajući, nema ljudi i ne trebaju mi. To su mjesta gdje sam ja rođen, gdje sam učio da hodam, plivam i vozim biciklo. Sta mi kroz glavu i dušu tad prolazi, opisati ne umijem. Nit znam koja je godina, ni stoljeće, ni šta se desavalo sa državama, ni da sam popunio karton boravista za turiste. Mars sa državama, pasosima i kartonima! Sve u pizdu materinu, i nemoj da mi, dok tu stojim i pusim, iko pridje! Nemoj iko da mi sernja o državi, o državljanstvu, o zakonima paragrafima, o ovome i o onome - nista me se ne tiče. Nit sam ja pravio, nit sam ja razjebo sve to. Nisam nista kriv, a ispastao sam i ispastam.

Mirise more, mirisu borovi. Nema tu promjene države i zakona, to ti je i država i zakon, mars svi u picku materinu. Ako zafijarim kamen prema moru, on u luku pada i bućne; sila teže djeluje i od dodira stvaraju se po prirodnom zakonu talasi kružno oko toga mjesta gdje je kamen upao u more. To su jedini zakoni koje tu vidim, drugo me se tu ne tiče. Malo dalje u drugoj uvali nekad je stajao jedan, a sad međjutim stoji drugi spomenik, jer je prethodni srušen i odnesen neznano kud.

Ko vam je dao pravo da rusite taj spomenik?

Znate li da su nas tu dovodili kao djake da nas tjeraju da ponavljamo jedan niz rijeci pod plavom kapom i crvenom maramom, a drzeci neku crvenu knjizicu u rukama, što nam je tad dadose? Ko je lagao, oni tad ili ovi sad? Ko je, pitam, srušio spomenik? U kom to zakonu piše da se spomenik pod kojim su djeca ubjedjivana rusi? Tako, dakle! Srušen spomenik onome koga su u drugome ratu na tome mjestu strijeljali talijanski fasisti. Znaci, oni su bili u pravu? Pa ako je tako, učitelji i nastavnici, što to onomad nam ne rekoste, majku mu staru?!

Ali ne može.

Srušili ste spomenik, ali je ime ostalo; niko, naime, tu uvalu ne zove drugacije do kao i onda, Gortanova uvala.

Pučaj, Gavriolo!